

Cussegl da vischnaunca 36-2013/2016

Seduta dils 9 da december 2016

Protocol

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 9 da december 2016, allas 19³⁰– 20⁴⁵
en casa communal

Presidi: Livio Zanetti

Actuar: Ervin Maissen

Presentes:

a) Cussegl	Christoph Berger
Armin Berther
Adrian Bigliel
Adrian Deflorin
Edgar Durschei
Rita Huonder-Tenner
Wendelin Jacomet	Jordana Lozza-Desax
Armin Manetsch
Flavio Murer
Adrian Pally
Alfred Spescha
Rico Tuor
Livio Zanetti
b) Suprastonza
communal	Francescg Cajacob
Madlen Deflorin-Spescha
Cecilia Maissen-Desax	Iso Mazzetta
Roger Tuor
c) Hosps	8	

"Igl onn s'enclina viers la fin. Il cerchel sesiara e duront il meins da december eisi usitau, che fatschentas, uniuns ed organisaziuns resumeschan igl onn che va alla fin. Cun ina tscheina vegn engraziu als collaboraturs per lur engaschi e lur lavur. Sch'jeu resumeschel miu onn presidial cun dus plaid lu fussen quels "interessant ed intensiv". Jeu hai astgau esser presents e representar il cussegl da vischnaunca tier in grond diember d'occurrenz. Jeu hai saviu sediscussunar cun fetg interessantas persunas. Udir las differentas problematicas, posiziuns e survegnir in tschuat impuls. Il cussegl ha priu fetg impurtontas decisiuns duront quei onn. Sch'jeu patratgel vid las tractandas, lu vegnan suandontas fatschentas endamen a mi: meglieraziun funsila, revisiun parziala dalla lescha davart igl allontanament e la purificaziun dallas auas cun il regulativ da taxas, illuminaziun publica, remplazzament d'infrastructura Center da sport e cultura, sanaziuns urgentas el Center da sport e cultura, informaziun davart la cunvegna da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem, program d'activitad, plan da finanzas, preventiv 2017, purificaziun dallas auas piarsas Cavardiras, rempar Val Acletta, presentaziun niev autoscala dils pumpiers, projects Pendicularas Mustér cun ils credits necessaris, concept Center da sport e cultura, elecziuns communalas, Parc Adula, moziun colligiaziun uclauns Segnas-Acletta, moziun plaz da pausa scola Cons, revisiun parziala dalla lescha da santeri, cunvegna da prestaziun Center da formaziun Surselva ed il credit per la canalisaziun Acletta-Funs.

Pretender ch'il cussegl hagi fatg nuot ei sutvaletau la lavur prestada ed ei ina pretensiun nungustificada. Pretender che Mustér drovi buca in cussegl da vischnaunca ei ord mia vesta ina pretensiun dil tuttfatg fallida. Esser cunsciens ch'ei vegn pli grev d'anflar persunas ch'ei in promtas da colaborar en ils gremis politics, quei ei ina ponderaziun realistica. Forsa sto la discussiun davart l'adattaziun da nos gremis politics vegnir fatga en la proxima perioda d'uffeci. Lu sa il suveran decider sur d'ina revisiun ed ina organisaziun nova.

Engraziar less jeu allas vischinas ed als vischins per la participaziun alla votaziun dils 27 da november 2016. Quels votums ein clars signals co la vischnaunca da Mustér duei seposiziunar pil futur.

Da mia vart in cordial engraziament."

Dapi la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca ha Franzisca Pally, cussadenta en casa PUNTREIS, naschida ils 30 da matg 1922 e morta ils 27 da november 2016 bandunau il terrester. Cun in bien patratg lein nus seregurdar dad ella. La defuncta ruaussi en pasch.

Cunquei arvel jeu la 36avla seduta dil cussegl da vischnaunca."

Tractandas:

1. Cunvegna da prestaziun Center da formaziun Surselva (messadi nr. 54-2013/2016)
2. Project da canalisaziun Acletta – Funs: Damonda da credit (messadi nr. 55-2013/2016)
3. Moziun – Studi davart la realisabladad d'ina colligiaziun dils uclauns Segnas – Acletta ed in'untgida da Segnas enviers Peisel (messadi nr. 56-2013/2016)
4. Ura da damondas:(conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 36-2013/2016

Seduta dils 9 da december 2016

1. Cunvegna da prestaziun Center da formaziun Surselva (messadi nr. 54-2013/2016)

Suprastonza communal

En num dalla suprastonza communal ed a basa dil messadi nr. 54-2013/2016 presenta president communal Francestg Cajacob la fatschenta. La regiun ademplescha incaricas adossadas ad ella a basa dalla legislaziun cantunala. Denton sa la regiun era ademplir incaricas individualas adossadas ad ella entras las vischnauncas. Quellas incaricas vegnan regladas entras ina cunvegna da prestaziun denter la vischnaunca e la regiun. Prevedentamein separticipeschan tuttas vischnauncas enteifer gl'intschess dalla Surselva dallas purschidas dalla regiun. Fertion che la gronda part dallas vischnauncas han gia approbau questa cunvegna, ston las vischnauncas da Glion e Mustér suttametter quella cunvegna alla cuminonza da votantas e votants.

Debatta d'entrada

Il cussegl da vischnaunca desista da menar ina discussiun generala davart la fatschenta, aschia ch'igl ei decidu d'entrar e tractar quella en detagl.

Discussiun en detagl

Cussegl da vischnaunca

La cunvegna vegn fixada per in cuoz da 10 onns. Plinavon seprolungescha quella automaticamein per ulteriurs 10 onns, sch'ella vegn buca visada ad uras. La cunvegna ei da visar sil pli tard 12 meins avon ch'il contract scadi. Tgei documentaziun vegn tarmessa tier a votantas e votants per la votaziun? Fuss ei buca necessari da descriver el messadi il cuoz dil contract, il fatg che quel seprolungescha automaticamein per 10 onns, sche quel vegn buca visaus e ch'il termin per la visada dalla cunvegnientscha cuoza 12 meins?

Pertgei secuvieran las cefras indicadas el messadi buca cun las cefras fixadas el preventiv?

Suprastonza communal

El messadi per mauns dalla votaziun all'urna eis ei pusseivel d'indicar supplementarmein il fatg che la cunvegnientscha seprolungeschi automaticamein per 10 onns, sche quella vegn buca visada, sco era il fatg ch'il termin da visada cuozi 12 meins.

Las indicaziuns el preventiv han vigur. Tier las cefras indicadas el messadi setracta ei dallas pauschalas che la vischnaunca paga en relaziun dalla populaziun ed ils ulteriurs indicaturs. Fertion ch'el preventiv ein aunc las cumparts che la vischnaunca sto el cass dalla scola da musica ni era dil survetsch logopedic surprender en relaziun dallas lecziuns ch'ils scolars da nossa vischnaunca frequentan.

Cussegl da vischnaunca

En connex cun incumbensas regionalas paga la vischnaunca ca. frs. 250'000.-- alla Regiun Surselva. En relaziun da quellas contribuziuns pudess ei esser indicau ch'ina u l'autra piazza vegness creada decentral ordeifer Glion.

Ulteriuramein dat ei incumbensas regionalas repetentas che survargan ils cuosts annuals da frs. 50'000.--. Per exempel la curatella professiunala ni la contribuziun al gimnasi claustral? Cheu fuss ei stau indicau che la cumissiun da gestiun havess rapportau davart ils conclus da quellas expensas.

Suprastonza communal

Ina part dallas contribuziuns che la vischnaunca paga vegnan p. ex. era anavos en vischnaunca, denter auter indirectamein la contribuziun al gimnasi claustral ni las indemnisaziuns als scolasts da musica ch'ei en engaschai en pensums parzials.

Concernent la curatella professiunala e la contribuziun al gimnasi claustral setracta ei da decisiuns ch'il parlament regiunal ha giu priu avon che l'organisaziun nova dallas regions ei entrada en vigur. Igl ei denton buca caussa dalla cumissiun da gestiun da rapportar davart quellas decisiuns. La suprastonza communal rapporta davart quellas en connex cun la tractaziun dil quen e preventiv.

Cussegl da vischnaunca

A vesta dallas contribuziuns communalas vid las incaricas dalla regiun fuss ei evtl. indicau da ponderar, schebein quellas incaricas san buca vegnir ademplitas entras la vischnaunca sezza.

Contas plazzas occupescha la regiun dapresent?

Ha la conferenza dils presidents la pussevltadad d'intervegnir concernent il menaschi operativ dalla scola da musica? Apparentamein sereducescha il diember da scolars, perquei ch'igl ei muort munconza da scolasts da musica necessari da tarmetter ils scolars pli e pli stedi a Glion ella scola da musica.

Actualmein sustegn la regiun il gimnasi cun ina biala contribuziun annuala. Quei sustegn scada suenter tschun onns. Tgei capeta cun quei sustegn suenter quei temps?

Tgei cumpart dil survetsch logopedic sto la vischnaunca surprender e tgei cumpart surpren la regiun?

Suprastonza communal

Las incaricas ein aschi differentas che quellas pudessen strusch vegnir realisadas dalla vischnaunca persula ni che quellas caschunassen considerablamein pli aults cuosts. Pli solit ein las incaricas sliadas da cuminonza pli efficientas e pli favoreivlas.

La conferenza dils presidents ei in organ strategic. Ils presidents han strusch la pussevltadad da prender influenza sil decuors dil menaschi operativ dalla scola da musica.

Il sustegn al gimnasi ei in'acziun limitada sin tschun onns. Quella contribuziun ei vegnida decidida sco sustegn da start vid l'entschatta da novs projects a favur dalla scola gimnasiala. La cuntinuaziun da quels projects duess lu succeder senza sustegn davart dalla regiun.

El cass dil survetsch logopedic surpren la vischnaunca ils cuosts dalla scolaziun integrala. La regiun organisescha la scolaziun supplementara ordeifer il menaschi da scola ordinari.

Il squetsch sin las regions vegn buca pli pigns. La tendenza da centralisar tut a Cuera ei adina cheu e la discussiun sin quei sectur vegn a cuntinuar sil pli tard 2020 danovamein. Perquei eis ei necessari che nus seigien units ella regiun per che nus sappien sedustar per nos menaschis.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs e neginas abstenziuns decida il cussegl da vischnaunca:

a) d'approbar la cunvegna da prestaziun Center da formaziun Surselva (2017-2026);

b) da suttametter quei conclus conform ad art. 32 lit. d dalla constituziun communal a la votaziun all'urna.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 36-2013/2016
Seduta dils 9 da december 2016

2. Project da canalisaziun Acletta – Funs: Damonda da credit (messadi nr. 55-2013/2016)

Suprastonza communal

En num dalla suprastonza communal ed a basa dil messadi nr. 55-2013/2016 presenta gerau Roger Tuor la fatschenta. Sco ei seresulta ord il messadi eis ei pusseivel da realisar differents projects che stevan sin rucca. En connex cun l'avertura pil Catrina Resort sedat la pussevividad da nezegiar sinergias e da realisar quels projects da cuminonza. Central ei ch'ils projects Acletta Sid ed Acletta Ost, sco era il project da Clavaniev ston vegnir realisai entochen la fin 2019 per saver recaltgar las contribuziuns necessarias.

Debatta d'entrada

Cussegl da vischnaunca

Il messadi cuntegn tut ils detagls necessaris. A vesta dallas decisiuns gia pridas en connex cul Catrina Resort ei quei project la cuntinuaziun logica e perquei da sustener.

Discussiun en detagl

Cussegl da vischnaunca

Desista da menar ina discussiun detagliada davart quella fatschenta.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs e neginas abstenziuns decida il cussegl da vischnaunca da:

*a) conceder in credit net da frs. 435'000.-- per realisar la canalisaziun
Acletta – Funs;*

*b) da suttametter quei conclus el senn d'art. 21, lit. c dalla constituziun communal a
referendum facultativ.*

Suprastonza communal

Engrazia per l'approbaziun dil project ed era a quellas personas ch'ei segidadas da preparar il messadi e la fatschenta per la tractaziun el cussegl da vischnaunca.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

3. Moziun – Studi davart la realisabladad d'ina colligiazion dils uclauns Segnas – Acletta ed in'untgida da Segnas enviers Peisel (messadi nr. 56-2013/2016)

Suprastonza communal

En num dalla suprastonza communal ed a basa dil messadi nr. 56-2013/2016 presenta genau Iso Mazzetta la fatschenta. Ord las duas variantas che la suprastonza communal ha schau elaborar a basa d'in studi vegn dau la preferenza alla varianta "Via" cun sviluppar vinavon la via da colligiazion el rom dils projects dalla meglieraziun funsila resp. dil project forestal. L'untgida dil vitg da Segnas sa aschia ev. vegnir sligiada sur la via da colligiazion cantunala da Segnas e buca sur la via da quartier da Cuoz, che corrispunda buca allas pretensiuns da peisa per ina via d'uaul. Aschia curdass la via forestala Cuoz - Peisel. La meglieraziun funsila sto aschia sligiar l'avertura dils plauns d'Acletta. En quei connex san ins evtl. era preparar ina colligiazion cun Acletta. La colligiazion enviers Acletta duei buca vegnir persequitada, perquei ch'ei basignass cheu supplementarmein carass sligiazions per la descensiun cun skis.

Per la suprastonza communal ei la moziun en quei senn liquidada.

Cussegliaer Edgar Durschei, moziunari

Cun persequitar la varianta sco descret dalla suprastonza communal sa il moziunari s'accordar. Eventualmein duess ins aunc sclarir ina pusseivladad da menar la via el funs dalla val da Segnas naven dalla Resgia suenter igl ual da Segnas.

Cussegl da vischnaunca

Han ins en connex cun l'elaboraziun dil studi era intercuretg la situaziun atras il vitg da Segnas cun evtl. spazzar in u l'auter baghetg e cheutras saver desister da construir ina via nova?

Suprastonza communal

El rom dil credit pil studi duess ei aunc esser pusseivel d'intercurir ina sutvariante el senn dil moziunari. La varianta da spazzar baghetgs el vitg da Segnas ei buca vegnida examinada. Quella varianta san ins denton tener en egl per reagir tenor situaziun.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs e neginas abstenziuns decida il cussegl da vischnaunca:

a) da prender enconuschientscha dil studi da varianta;

b) da declarar la moziun M 5-2013/2016 "studi da factibilitad (Machbarkeitsstudie) pertuccont ina colligiazion dils uclauns da Segnas-Acletta cun ina via per promover l'attractivitat e la mobilitad dils uclauns. Plinavon duei il studi cuntener propostas co sligiar igl access naven dalla scola da Segnas entochen a Peisel cun camiuns ed autocars" per liquidada.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 36-2013/2016

Seduta dils 9 da december 2016

4. Ura da damondas: (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Suprastonza communal

Igl ei vegniu inoltrau neginas damondas a scret.

Cussegl da vischnaunca

La Viafier retica vul endrizzar a Mustér in depot cun plirs locomotivists. Actualmein cuora l'evaluaziun e la viafier ha envidau persunas da s'annunziar per quellas incaricas. Ein ils resultats gia enconuschents?

Pertgei han ins previu da scumandar il traffic motorisau sin il tschancun via denter Brulf e la punt da Fontanivas?

Las rispostas en connex cun la zona da mistregn a Pignola ein aunc adina pendentas.

Co sesviluppescha il project signaletica?

Suprastonza communal

La Viafier retica ei pér vid l'evaluaziun, forsa eis ei pusseivel d'informar en in meins davart il decuors da quella fatschenta.

Suenter che la punt ei stada realisada a Fontanivas han ins stuiu constatar dabia traffic sin la via denter la punt e Brulf. Ulteriuramein vegnan vehichels parcai sin quei tschancun agl ur dalla via ed impedeschan cheutras il traffic. Quels che ston far diever dalla via per la cultivaziun dil funs han vinavon access.

En connex cun la zona da mistregn a Pignola ei la situaziun buca semidada. Perquei eis ei buca pusseivel da dar sclariment en la situaziun actuala.

Pertuccont il project signaletica vegn il president a seconferir cun siu successur.

Plinavon orientescha la suprastonza communal davart las activitads ch'ei previdas muort la munconza da neiv che para era da reger uonn il temps da Nadal.

En casa PUNTREIS vegn endrizzau in post da cussegliaziun en collaboraziun cun la Pro Senectuta. Ils attempai ed ulteriuras persunas han cheutras la pussevividad da far diever dallas cussegliaziuns cheu a Mustér senza stuer serender a Glion.

President dil cussegl da vischnaunca

Scolasta Catarina Steger – scolasta da lavur – ha en connex cun las jamnas d'acziun dall'associaziun tetgala dils scolasts e dallas scolastas da lavur dalla Svizra orientala preparau ensem cun ses scolars in regal ch'ella reparta als presents.

Cussegliera Rita Huonder-Tenner ha inoltrau in postulat concernent „scaffir novas piazzas el subcenter Disentis/Mustér“ e cussegliaier Edgar Durschei in postulat concernent “Instradar ina discussiun sur dallas structuradas politicas per esser semtgaus sin las proximas elecziuns da 2020.” Ils postulats vegnan surdai agl actuar dil cussegl per mauns dalla suprastonza communal.

El envida ils presents da prender stediamein part allas occurrenz che han liug il proxim temps da Nadal enteifer nossa vischnaunca. El engrazia a tut quels che s'engaschan pil beinreussir da quellas purschidas.

"Cun la fin da questa perioda d'uffeci vegnan diversas commembras e divers commembers dalla suprastanza, dil cussegl da vischnaunca e dil cussegl da scola a terminar lur temps d'uffeci. Jeu giavischel ad els tut bien pil futur ed engraziel per lur lavur en favur da nossa vischnaunca.

Jeu engraziel a vus cusseglieras e cussegliers per vossa lavur, vies sustegn ed engaschi. Per las animadas discussiuns en connex cun la tractaziun dallas fatschentas. In cordial engraziament era a la suprastanza ed alla cumissiun da gestiun per la buna collaboraziun durant miu onn presidial.

Jeu engraziel surtut a tuttas personas davos las culissas dil cussegl da vischnaunca. In special engraziament al secretari Ervin Maissen, al canzlist Andri Hendry ed Ursin Flepp per lur lavur e lur sustegn durant quei onn. In cordial engraziament era als commembers dil biro da cussegl, vicepresidente Christoph Berger, cusseglier Adrian Pally e cusseglier Adrian Bigliel.

La seduta constitutiva dil cussegl da vischnaunca ei fixada sin ils 13 da schaner 2017.

A vus tuts ed a vossas famiglias giavischel jeu in bi e ruasseivel temps da Nadal ed ina buna entschatta digl onn niev.

"Buni festi, bon an e bon sa vede."

Bialas fiastas, bien onn ed a bien seveser.

Pendenzas

Fatschenta/Sparta	Termin	Responsabel	Remarcas
Zona da mistregn Pignola		suprastanza communal	

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: Igl actuar:

Livio Zanetti

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 19 da december 2016

C:\Users\maissen\Documents\Vischnaunca\Cussegl da vischnaunca\cussegl da vischnaunca 2013-2016\Protocols\Cus0016_36.docx